

Uraseurantaportti 2007 - 2012

Tanja Makkonen

Uraseurantaraportti 2007 - 2012

Tanja Makkonen

Aalto-yliopiston julkaisusarja
KAUPPA + TALOUS 3/2013

© Author

ISBN 978-952-60-5215-1 (pdf)

ISSN-L 1799-4799

ISSN 1799-4799 (printed)

ISSN 1799-4802 (pdf)

Unigrafia Oy
Helsinki 2013

Tekijä

Tanja Makkonen

Julkaisun nimi

Uraseurantaraportti 2007 - 2012

Julkaisija Kauppakorkeakoulu**Yksikkö** Ura- ja rekrytointipalvelut**Sarja** Aalto-yliopiston julkaisusarja KAUPPA + TALOUS 3/2013**Tutkimusala** Uraseurantatutkimus**Tiivistelmä**

Kauppakorkeakoulusta valmistuneet työllistyvät hyvin. Vuonna 2007 valmistuneista maistereista 82 % oli työssä valmistumishetkellä, työttömänä työnhakijana oli 6 %. Työttömänä valmistumishetkellä olleet aloittivat työn keskimäärin noin neljän kuukauden kuluttua valmistumisesta. Kyselyhetkellä vuonna 2012 työttömänä oli ainoastaan 1 % vastaajista.

Yksityinen sektori ja suuremmat yritykset pk-seudulla vetävät kauppatieteilijöitä puoleensa. Valtaosa (81 %) vastanneista aloitti työuransa yksityisten yritysten tai valtionyhtiöiden palveluksessa. 52 % ilmoitti ensimmäiseksi työnantajakseen yli 249 henkeä työllistävän yrityksen tai valtionyhtiön. Vastaajista 16 % työskenteli valmistumishetkellä alle 50 hengen yrityksessä. Viiden vuoden uran jälkeen yksityinen sektori työllisti 85 % vastaajista, suuret yritykset 58 % ja pienet yritykset 12 %. Yrittäjänä valmistumishetkellä toimi 2 % ja viiden vuoden kuluttua 3 %.

Valtaosa valmistuneista oli työllistynyt pk-seudulle, mutta kauppatieteilijät olivat suunnanneet töihin myös ulkomaille. Valmistumishetkellä ulkomailta oli töissä 7 % ja viiden vuoden kuluttua jo 11 %.

Yleisimmät tehtävät valmistumishetkellä olivat rahoituksen ja taloushallinnon (29 %), konsultoinnin tai koulutuksen (15 %), markkinoinnin ja myynnin (14 %) sekä hallinnon, suunnittelun tai kehityksen (10 %) tehtävät. Viiden vuoden uran jälkeen rahoituksen ja taloushallinnon tehtävät (25 %) ja hallinto-, suunnittelu- tai kehitystehtävät (18 %) ja markkinoinnin ja myynnin (16 %) tehtävät olivat edelleen yleisimpiä tehtäviä.

Kauppakorkeakoulusta valmistuneet etenevät hyvin urallaan viiden vuoden kuluessa valmistumisesta. Kauppatieteiden maisterit kokivat toimivansa viiden vuoden kuluttua itsenäisissä ja vastuullisissa sekä mielenkiintoisissa ja monipuolisissa tehtävissä, jotka mahdollistavat osaamisen kehittämisen. Tehtävien koettiin myös tarjoavan sopivasti haasteita ja mahdollistavan uralla etenemisen. Hieman alle puolet vastaajista koki työn ja muiden elämänalueiden olevan tasapainossa. Vastaajista 15 % piti työtään liian kuormittavana, ja 28 % koki, että työtä on liikaa.

Kyselyyn vastanneiden keskiarvopalkka vuoden 2012 syksyllä oli 5144 euroa/kk ja mediaanipalkka 4700 euroa/kk.

Kauppakorkeakoulusta valmistuneet ovat tyytyväisiä tutkintoonsa. Erittäin tyytyväisiä oli 23 % vastanneista ja jollain tapaa tyytyväisiä (joko tyytyväisiä, melko tai erittäin tyytyväisiä) yhteensä 94 %. KTM-tutkintoa pidettiin yleisesti hyvänä ja arvostettuna pohjakoulutuksena, joka mahdollistaa erilaisiin tehtäviin hakemisen.

Vastaajien mielestä yliopisto-opiskelu kehitti hyvin englannin kielen viestintätaitoja, yritystoiminnan perusteiden tuntemusta, analyyttisen, systemaattisen ajattelun taitoja, ryhmätyö- ja sosiaalisia taitoja, tiedonhankintataitoja ja oman alan teoreettista osaamista. Harvat kriittiset kommentit nousivat avoimista vastauksista ja koskivat lähinnä toiveita käytännönläheisyyden lisäämisestä opintoihin.

Avainsanat uraseuranta, työllistyminen, sijoittumisseuranta, sijoittuminen**ISBN (painettu)****ISBN (pdf)** 978-952-60-5215-1**ISSN-L** 1799-4799**ISSN (painettu)** 1799-4799**ISSN (pdf)** 1799-4802**Julkaisupaikka** Espoo**Painopaikka** Helsinki**Vuosi** 2013**Sivumäärä** 25 http://biz.aalto.fi/fi/services/career/placement/career_statistics

Sisällysluettelo

1 Tutkimus ja sen toteutus	2
1.1 Taustaa	2
1.2 Uraseurannan tavoitteet	2
1.3 Tutkimuksen toteutus	2
1.4 Vastajaat	2
1.5 Raportin rakenne	4
2 Tilanne valmistumishetkellä vuonna 2007	5
2.1 Valmistuneiden työmarkkinatilanne	5
2.2 Ensimmäisen työpaikan työsuhteen luonne	5
2.3 Ensimmäinen päätyönantajasektori	5
2.4 Ensimmäisen päätyön sijainti	6
2.5 Ensimmäisen päätyön tehtävien luonne	6
2.6 Ensimmäisen työn ja koulutuksen vastaavuus	7
3 Tilanne kyselyhetkellä syksyllä 2012	9
3.1 Työmarkkinatilanne kyselyhetkellä	9
3.2 Työnantajasektori kyselyhetkellä	10
3.3 Työn luonne kyselyhetkellä	10
3.4 Työn ja koulutuksen vastaavuus	11
3.5 Työpaikan sijainti kyselyhetkellä	12
3.6 Kauppatieteilijöiden palkkakehitys	13
3.6.1 Palkkatilanne kyselyhetkellä	13
3.6.2 Palkkojen kehitys valmistumisvuosittain	13
3.6.3 Palkat sukupuolittain	14
3.7 Tyytyväisyys nykyiseen työhön	16
4 Työuran ensimmäiset viisi vuotta	17
4.1 Kouluttautuminen KTM-tutkinnon jälkeen	17
4.2 Koulutusta vastaava työssäoloaika	17
4.3 Työttömyyskokemukset	18
4.4 Työnantajien ja työsuhteiden määrä	19
5 Tehtävät muuttuvat uran edetessä	20
6 Työn vaatimukset ja koulutuksen antamat valmiudet	21
6.1 Tyytyväisyys tutkintoon työuran kannalta	21
6.2 Yliopistokoulutuksen merkitys	21
6.2.1 Mitä taitoja yliopisto-opiskelu kehitti	21
6.2.2 Mitä taitoja tarvittiin nykyisessä työssä	22
6.2.3 Tietotaito-osa-alueiden merkitys työssä ja kehitys yliopisto-opiskelussa	23

1 Tutkimus ja sen toteutus

1.1 Taustaa

Akateemisten ura- ja rekrytointipalveluiden Aarresaari-verkosto seuraa tiiviisti akateemisten sijoittumista työelämään. Uraseurantatutkimus on Aarresaariverkoston kehittämä tutkimusmalli, jolla kartoitetaan korkeakoulutettujen työuria viisi vuotta valmistumisen jälkeen. Valtakunnallisen uraseurannan avulla hankitaan tietoa työmarkkinoille sijoittumisen laadusta ja tarkoituksenmukaisuudesta.

Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulu on ollut mukana jo viiden uraseurantatutkimuksen toteutuksessa vuodesta 2001 lähtien. Uraseuranta ja raportointia koordinoi Kauppakorkeakoululla ura- ja rekrytointipalvelut. Tilastoaineiston raakadatan on tallentanut ja käsitellyt keskitetysti Tampereen yliopiston tilastotieteen laitos.

Tässä raportissa käsitellään ainoastaan Helsingin kauppakorkeakoulun (1.1.2010 alkaen Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulu) valmistuneiden maistereiden työllistymistä ja uraseuranta.

1.2 Uraseurannan tavoitteet

Tämän uraseurantatutkimuksen tavoitteena on kertoa, miten Helsingin kauppakorkeakoulusta vuonna 2007 valmistuneet ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneet maisterit ovat sijoittuneet työelämään. Sijoittumista arvioidaan sekä työllisyystilanteen että työllistymisen laadun näkökulmasta, eli tarkastelussa ovat mukana myös työpaikkojen laadulliset tekijät, kuten toimiala, asema organisaatiossa, työnantajataho sekä työn ja tutkintojen vastaavuus. Mukana on myös yliopisto-opintoihin liittyvän palautteen arviointi.

Tutkimuksesta saatuja tuloksia tarkastellaan tässä raportissa kaikkien vastaajien näkökulmasta ja osin sukupuolittain sekä verrattuna aiempien vuosikurssien vastauksiin.

1.3 Tutkimuksen toteutus

Uraseuranta toteutettiin postikyselynä, jonka rinnalla käytettiin myös verkkokyselyä. Kyselylomake on kehitetty yliopistojen yhteistyönä.

Ura- ja rekrytointipalvelut keräsi Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulun opiskelijarekisteristä ne opiskelijat, jotka olivat valmistuneet kauppatieteiden maisteriksi vuoden 2007 aikana. Näiden valmistuneiden osoitteet selvitettiin väestörekisteristä ja heille lähetettiin kyselylomake lokakuussa 2012 ja muistutuskysely myöhemmin syksyllä 2012. Kyselyyn saattoi vastata myös internetin kautta ja tästä mahdollisuudesta kerrottiin saatekirjeessä.

Osa vastauksista oli puutteellisia, mikä selittää vastaajamäärien vaihtelun eri kysymyksissä.

1.4 Vastaajat

Vuonna 2007 Kauppakorkeakoulusta valmistui 388 kauppatieteiden maisteria. Kysely lähetettiin 342 maisterille sekä kotimaahan että ulkomaille. Luku on 88 % valmistuneista. Kyselyn ulkopuolelle jäi 46 henkilöä mm. puuttuvien osoitetietojen vuoksi. Kyselyyn vastasi 133 valmistunutta eli vastausprosentiksi kaikista tutkinnon suorittaneista muodostui 35,4 %. Vastausprosentti kyselyn saaneista on n. 39 %, eli vastausprosentti nousi hieman edellisestä.

Internetissä vastanneiden osuus on kasvanut huomattavasti kyselystä toiseen. Vuonna 2007 kyselyyn vastasi netissä n. 20 %, vuonna 2008 noin 45 %, syksyllä 2010 noin 63 % ja nyt syksyllä 2012 jo 68 %.

Valmistumisvuosi	Tutkinnon suorittaneita	Kyselyn saaneita	Vastanneiden lkm	Vastaus% kyselyn saaneista	Vastaus% tutkinnon suorittaneista
2007	388	342 (88 %)	133	38,9 %	34,3 %
2005	379	362 (96 %)	134	37,0 %	35,4 %
2003	378	286 (76 %)	129	45,1 %	34,1 %
2002	360	337 (94 %)	140	41,5 %	38,9 %
2001	320	288 (90 %)	157	54,5 %	49,1 %

Vuonna 2012 uraseurantakyselyyn vastanneista naisia oli 73 (55 %) ja miehiä 60 (45 %). Vastajista 59 % oli valmistuessaan 25–29 -vuotiaita keski-ikänsä ollessa 28,1 vuotta. 77 % oli valmistunut alle 30-vuotiaana ja 19 % alle 25-vuotiaana. 11 % vastanneista valmistui 35-vuotiaana tai sitä vanhempana.

Vastaajien jakautuminen pääaineittain vastasi pääpiirteittäin eri aineista valmistuneiden määriä. Suuret pääaineet laskentatoimi, markkinointi ja rahoitus käsittivät yli puolet vastanneista. Alla olevassa taulukossa näkyvät vastaajien ilmoittamat pääaineet.

Koulutusohjelma

	Lkm	%
Area studies program	4	3
Johtaminen	11	8
Kv. liiketoiminta	10	8
Laskentatoimi	36	27
Liikkeenjohdon systeemit	1	1
Logistiikka	12	9
Markkinointi	20	15
Rahoitus	16	12
Talouselämän viestintä	2	2
Taloustiede	6	5
Tietojärjestelmätiede	8	6
Yrittäjyys	3	2
Yritysjuridiikka	3	2
Yht.	132	100

Sukupuolittain tarkasteltuna vastanneet jakautuivat alla olevan taulukon mukaisesti. Sekä miehistä että naisista eniten vastaajia oli laskentatoimea pääaineenaan lukeneista.

Vastaajien pääaine valmistumisvuonna 2007 sukupuolittain

%	Mies	Nainen	Yhteensä
Area studies program	2	4	3
Johtaminen	3	13	8
Kv. liiketoiminta	7	8	8
Laskentatoimi	28	26	27
Liikkeenjohdon systeemit	2	0	1
Logistiikka	7	11	9
Markkinointi	10	19	15
Rahoitus	25	1	12
Talouselämän viestintä	0	3	2
Taloustiede	3	6	5
Tietojärjestelmätiede	8	4	6
Yrittäjyys	5	0	2
Yritysjuridiikka	0	4	2
Yhteensä	100	100	100
LKM	60	72	132

1.5 Raportin rakenne

Raportissa käsitellään ensin vastaajien työtilannetta valmistumishetkellä vuonna 2007, jonka jälkeen raportti kuvaa vastaajien työtilannetta vastaushetkellä eli viisi vuotta valmistumisesta vuoden 2012 syksyllä. Tämän jälkeen raportti kuvaa työuran ensimmäistä viittä vuotta sekä muutoksia vastaajien tilanteessa, mm. urakehitystä ja mahdollisia erityispiirteitä. Viimeisessä osassa kuvataan työn vaatavuutta ja koulutuksen antamia valmiuksia sekä tyytyväisyyttä tutkintoon työuran kannalta.

2 Tilanne valmistumishetkellä vuonna 2007

2.1 Valmistuneiden työmarkkinatilanne

Valmistumishetkellä (vuonna 2007) 82 % vastaajista oli töissä. Loput opiskelivat päätoimisesti toista tutkintoa (7 %), olivat työttömiä (6 %) tai perhevapaalla (2 %) tai jokin muu syy vaikutti tilanteeseen (3 %). Muuta tilannetta selitettiin mm. maailmanympärimatkaajalla ja yrittäjyydellä. Alla olevassa taulukossa näkyvät työmarkkinatilanteen tiedot valmistumisvuosittain.

Työmarkkinatilanne valmistumishetkellä

%	v. 2001	v. 2002	v. 2003	v. 2005	v. 2007
työssä	77	75	78	70	82
työtön työnhakija	10	15	12	16	6
päätoiminen opiskelu (johtaa tutkintoon tai arvosaanan)	8	4	5	12	7
perhevapaa (äitiys-/ isyys-/ vanhempain-/ hoitovapaa)	4	1	1	2	2
työskentely apurahalla	0	0	1	0	0
muu tilanne	1	4	3	1	3
Yht.	100	100	100	100	100
N	157	136	129	133	133

Sukupuolittain tarkasteltuna naisten ja miesten välillä oli joitakin eroja. Naisista työttömänä valmistumishetkellä oli 7 % ja miehistä 5 %. Työssä valmistumishetkellä oli miehistä 78 % ja naisista 85 %. Päätoimisena opiskelijana ei naisista ollut valmistumishetkellä kukaan, mutta 15 % miehistä opiskeli päätoimisesti valmistuessaan. Työssäkävijöiden määrä nousi vuonna 2005 valmistuneisiin verrattuna 12 prosenttiyksikköä. Valmistumishetkellä työttömien olevien määrä oli pienentynyt selvästi vuonna 2005 valmistuneisiin verrattuna.

2.2 Ensimmäisen työpaikan työsuhteen luonne

72 %:lla vastanneista oli valmistumisen jälkeinen ensimmäinen työpaikka vakituinen kokopäivätyö. Vakituudessa kokopäivätyössä valmistumisen jälkeen olevien määrä oli noussut lähelle vuonna 2001 valmistuneiden lukua. Määräaikaisten kokopäivätöiden osuus oli vähentynyt 7 prosenttiyksikköä vuonna 2005 valmistuneista mutta oli vielä vähän korkeampi kuin vuonna 2001.

Ensimmäisen työpaikan työsuhteen luonne

%	v. 2001	v. 2002	v. 2003	v. 2005	v. 2007
vakituinen kokopäivätyö	74	65	58	64	72
määräaikainen kokopäivätyö	21	28	34	29	22
osa-aikatyö	3	4	5	2	3
itsenäinen yrittäjä/ ammatinharjoittaja/ freelancer	1	2	2	3	2
työllistetty/ työharjoittelu	1	1	2	2	1
Yht.	100	100	100	100	100
N	155	137	129	132	133

Vuonna 2007 valmistuneista ensimmäisessä työpaikassaan osa-aikaisesti työskenteli 3 % ja itsenäisenä yrittäjänä tai freelancerina 2 %. Työllistettynä tai työharjoittelijana oli valmistumishetkellä 1 %.

2.3 Ensimmäinen päätyönantajasektori

Valtaosa (81 %) vastanneista aloitti työuransa yksityisten yritysten tai valtionyhtiöiden palveluksessa. Suuremmat yritykset vetävät edelleen kauppatieteilijöitä puoleensa: 52 % ilmoitti ensimmäiseksi työnantajakseen yli 249 henkeä työllistävän yrityksen tai valtionyhtiön. Vastaajista 16 % työskenteli alle 50 hengen yrityksessä.

Yliopistossa työuransa alussa työskenteli 5 %, järjestöissä 5 %, valtiosektorilla 5 % ja kunnissa 1 %. Naisten ja miesten välillä oli joitakin melko pieniä eroja ensimmäisen työnantajasektorin suhteen.

Ensimmäinen päätyönantaja sukupuolittain

%	Mies	Nainen	Yhteensä
Yksityinen yritys tai valtionyhtiö, yli 249 työntekijää	55	49	52
Yksityinen yritys tai valtionyhtiö, alle 250 ja yli 49 työntekijää	12	15	14
Yksityinen yritys tai valtionyhtiö, alle 50 työntekijää	15	16	16
Kunta, kuntayhtymä, kuntien liikelaitos (esim. sairaanhoitopiiri)	0	1	1
Ammattikorkeakoulu	0	0	0
Valtio, valtion liikelaitos	3	5	5
Yliopisto	5	5	5
Järjestö, seurakunta, säätiö tai vastaava, itsenäinen julkisoikeudellinen laitos tai yhteisö	3	5	5
Oma yritys, vastaanotto, toiminimi tms.	7	1	4
Muu työnantaja	0	0	0
Yhteensä	100	100	100
LKM	60	73	133

2.4 Ensimmäisen päätyön sijainti

Vastaajista 86 % aloitti työnsä pääkaupunkiseudulla, 7 % ulkomailla ja 7 % muualla Suomessa.

2.5 Ensimmäisen päätyön tehtävien luonne

Luonteeltaan yleisimmät tehtävät olivat rahoituksen ja taloushallinnon (29 %), konsultoinnin tai koulutuksen (15 %), markkinoinnin ja myynnin (14 %), hallinnon, suunnittelun tai kehityksen (10 %) sekä toimisto- ja esikuntatehtävät (8 %). Johto- ja esimiestehtävissä valmistuessaan työskenteli 8 % vastaajista; johtotehtävissä olevien määrä tuplaantui verrattuna vuonna 2005 valmistuneisiin valmistumishetkellä. Vastaajia työllistyi myös tutkimukseen, viestintä- ja mediatyöhön, lainopilliseen työhön, opetukseen tai kasvatukseen, asiakastyöhön ja muuhun työhön.

Ensimmäisen päätyön tehtävien luonne valmistumisvuosittain

%	v. 2001	v. 2002	v. 2003	v. 2005	v. 2007
tutkimus	8	9	7	9	4
opetus tai kasvat	3	2	4	2	1
johto- ja esimiestehtävät	3	3	5	4	8
konsultointi tai koulutus	17	10	11	11	15
asiakastyö/ potilastyö	3	4	2	2	1
markkinointi ja myynti	18	13	20	10	14
hallinto-, suunnittelu- tai kehitystehtävät	23	15	20	12	10
viestintä- ja mediatyö	5	4	2	5	2
toimisto- ja esikuntatehtävät	13	4	5	8	8
taiteellinen työ	0	0	0	0	0
lainopillinen työ	1	1	3	3	2
kirkollinen työ	0	1	0	0	0
rahoituksen ja taloushallinnon tehtävät	0	26	21	31	29
muu työn luonne	6	7	0	5	6
Yht.	100	100	100	100	100
N	154	137	129	132	133

Sukupuolittain katseltuna ensimmäisen päätyön tehtävien luonteessa on jonkin verran eroja, mutta sekä nais- että miesvastaajat työllistyivät ensimmäisessä työpaikassa eniten rahoituksen ja taloushallinnon tehtäviin.

Ensimmäisen päätyön tehtävien luonne vuonna 2007 sukupuolittain

%	Mies	Nainen	Yhteensä
Tutkimus	5	3	4
Opetus tai kasvat	0	1	1
Johto- ja esimiestehtävät	7	8	8
Konsultointi tai koulutus	17	14	15
Asiakastyö/ potilastyö	0	1	1
Markkinointi ja myynti	13	15	14
Suunnittelu-, kehitys- tai hallintotehtävät	10	10	10
Viestintä- ja mediatyö	0	4	2
Toimistotehtävät	0	15	8
Taiteellinen työ	0	0	0
Lainopillinen työ	5	0	2
Kirkollinen työ	0	0	0
Rahoituksen ja taloushallinnon tehtävät	38	22	29
Muu työn luonne	5	7	6
Yhteensä	100	100	100
LKM	60	73	133

Naiset työllistyivät kuitenkin selkeästi enemmän toimistotehtäviin ja myös viestinnän ja median tehtäviin kuin miehet. Miehillä ensimmäisen päätyön luonne sijoittui vastaavasti hieman enemmän lainopillisen työn sekä tutkimuksen puolelle kuin naisilla. Sijoittumisessa esimiestehtäviin ei ollut merkittävää eroa (miehet 7 % ja naiset 8 %).

2.6 Ensimmäisen työn ja koulutuksen vastaavuus

Vähän alle puolella (45 %) vastaajista korkeakoulututkinto oli edellytyksenä ensimmäiseen työhön. Vastaajista 42 % koki, ettei korkeakoulututkinto ollut edellytyksenä ensimmäiseen työhön ja loput 13 % ei tiennyt. Naisten ja miesten välillä tässä ei ollut isoja eroja; miehistä puolella korkeakoulututkinto oli edellytyksenä ja naisista 41 %:lla. Naisista melkein viidennes ei tiennyt oliko tutkinto edellytyksenä (18 %), kun taas miehistä ei tiennyt vain 7 %.

Yliopistossa opittuja asioita hyödynnettiin runsaasti ensimmäisessä työssä, sillä ainoastaan 5 % sanoi, ettei voinut hyödyntää opittua työssä juuri lainkaan ja 44 % hyödynsi jatkuvasti. Tässä ilmaantui eroavuus naisten ja miesten välillä, sillä naisista vain 34 % hyödynsi opittuja asioita jatkuvasti, kun miehistä yliopistossa opittuja asioita hyödynsi ensimmäisessä työssään jo yli puolet (57 %). Valmistumisvuosittain tarkasteltuna tilanne on pysynyt suhteellisen samana vertailuvuosiin nähden.

Yliopistossa opittujen asioiden hyödyntäminen ensimmäisessä työssä valmistumisvuosittain

%	v. 2001	v. 2002	v. 2003	v. 2005	v. 2007
ei ole voinut hyödyntää juuri lainkaan	5	5	10	5	5
hyödynsi jonkin verran/ osittain	50	43	51	49	51
hyödynsi jatkuvasti	45	52	39	45	44
Yht.	100	100	100	100	100
N	155	137	129	132	133

Kysyttäessä työn vaativuustasoa verrattuna yliopistolliseen koulutukseen ilmeni, että työ vastasi hyvin koulutustasoa 71 % vastaajien mielestä. Samaan aikaan 6 % koki työnsä koulutukseen nähden vaativammaksi. Vaativuustasoltaan selvästi koulutustasoa alhaisemmassa työssä aloitti 5 % vuonna 2005 valmistuneista (naisista 7 % ja miehistä 3 %), 17 %:lla työn vaativuustaso oli koulutustasoa osittain alhaisempi.

3 Tilanne kyselyhetkellä syksyllä 2012

3.1 Työmarkkinatilanne kyselyhetkellä

Kyselyyn vastanneiden työmarkkinatilanne syksyllä 2012 oli hyvä. Valtaosa vastaajista oli kyselyhetkellä töissä (86 %) ja vakituudessa työsuhteessa kokopäiväisesti (83 %). Ainoastaan 1 % vastaajista oli kyselyhetkellä työttömänä. Yrittäjänä toimi 3 % vastaajista.

Työmarkkinatilanne syksyllä 2012

	Lkm	%
Vakituinen kokopäivätyö	109	83
Vakituinen osa-aikatyö	0	0
Määräaikainen kokopäivätyö	4	3
Määräaikainen osa-aikatyö	0	0
Itsenäinen yrittäjä/ ammatinharjoittaja/ freelancer	4	3
Työllistetty / työharjoittelu	0	0
Työtön työnhakija	1	1
Työvoimakoulutus tai vastaava	0	0
Päätoiminen opiskelu (johtaa tutkintoon tai arvosanaan)	0	0
Perhevapaa (äitiys-/ isyys-/ vanhempain-/ hoitovapaa)	12	9
Työskentely apurahalla	0	0
Muu tilanne	2	2
Yht.	132	100

Määräaikaisuudet olivat tippuneet valmistumishetkestä ja kaikista vastaajista vain 3 % kertoi olevansa määräaikaisessa kokopäivätyössä. Määräaikaisissa tehtävissä oli kyselyhetkellä ainoastaan naisvastaajia. Määräaikaisuuden perusteena oli työn luonne (esim. projekti- tai kausiluontoisuus) (67 %) ja tehtävää ei oltu haluttu vakinaistaa (33 %).

Sukupuolittain tarkasteltuna vakituudessa kokopäivätyössä oli 90 % miehistä ja naisista 76 %. Yrittäjinä tai freelancerina oli sekä naisista että miehistä 3 % vastaajista. Naisista perhevapaalla oli kyselyhetkellä 15 % ja miehistä 2 %.

Valmistumisvuosittain katseltuna tilanne oli parantunut vakituudessa kokopäivätyössä olevien osalta.

Työmarkkinatilanne kyselyvuonna valmistumisvuosittain

%	v. 2001	v. 2002	v. 2003	v. 2005	v. 2007
vakituinen kokopäivätyö	69	80	84	76	83
määräaikainen kokopäivätyö	4	4	3	5	3
osa-aikatyö	1	0	1	2	0
itsenäinen yrittäjä/ ammatinharjoittaja/ freelancer	3	6	4	5	3
työllistetty/työharjoittelu	0	0	1	0	0
työtön työnhakija	0	1	0	2	1
työvoimakoulutus tai vastaava	0	0	0	0	0
päätoiminen opiskelu (johtaa tutkintoon tai arvosanaan)	2	0	0	0	0
perhevapaa (äitiys-/ isyys-/ vanhempain-/ hoitovapaa)	18	8	8	11	9
työskentely apurahalla	0	0	0	1	0
muu tilanne	3	1	0	0	2
Yht.	100	100	100	100	100
N	157	137	129	133	132

3.2 Työnantajasektori kyselyhetkellä

Kauppateiteilijöistä 85 % työskenteli viisi vuotta valmistumisen jälkeen yksityisessä yrityksessä tai valtionyhtiössä. Tilanteessa ei ollut tapahtunut merkittäviä muutoksia työnantajasektorin suhteen verrattuna valmistumishetkeen ja tilanteeseen uralla viisi vuotta myöhemmin. Valmistumishetkeen verrattuna oltiin kuitenkin hieman siirretty enemmän isoihin yrityksiin.

Ensimmäinen vs. kyselyhetken päätyönantaja

%	v.2007	v.2012
Yksityinen yritys tai valtionyhtiö, yli 249 työntekijää	52	58
Yksityinen yritys tai valtionyhtiö, alle 250 ja yli 49 työntekijää	14	15
Yksityinen yritys tai valtionyhtiö, alle 50 työntekijää	16	12
Kunta, kuntayhtymä, kuntien liikelaitos (esim. sairaanhoitopiiri)	1	2
Ammattikorkeakoulu	0	1
Valtio, valtion liikelaitos	5	2
Yliopisto	5	2
Järjestö, seurakunta, säätiö tai vastaava, itsenäinen julkisoikeudellinen laitos tai yhteisö	5	3
Oma yritys, vastaanotto, toiminimi tms.	4	3
Muu työnantaja	0	1

Miesten ja naisten erot olivat pienehköjä. Yrity maailma työllisti miehistä 87 % ja naisista 84 %. Naiset työllistyivät kyselyhetkellä enemmän kuntiin ja valtiolle, kun miehet olivat työllistyneet enemmän järjestöpuolelle. Oma yritys oli 5 % miesvastaajista ja yhdellä prosentilla naisvastaajista.

3.3 Työn luonne kyselyhetkellä

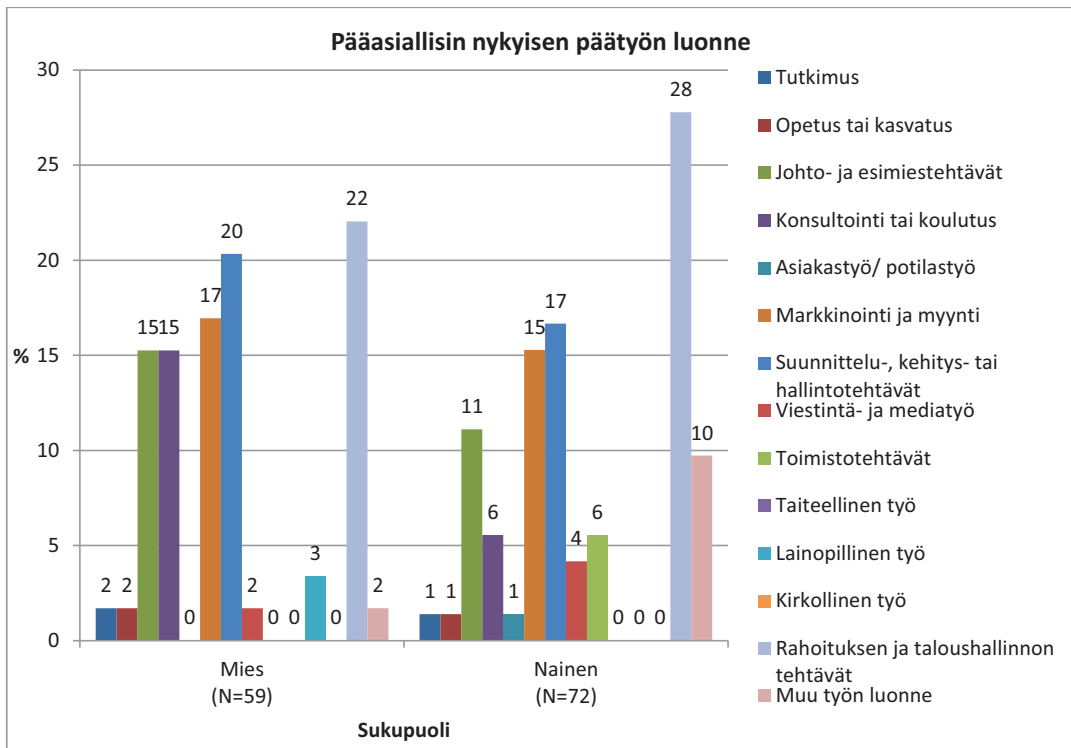
Suurin yksittäinen ryhmä (25 %) vastanneista kauppateiteilijöistä oli kyselyhetkellä sijoittunut rahoituksen ja taloushallinnon tehtäviin. Hallinto-, suunnittelu-, tai kehitystehtävät (18 %), markkinoinnin ja myynnin tehtävät (16 %), johto- ja esimiestehtävät (13 %) sekä konsultoinnin ja koulutuksen tehtävät (10 %) olivat myös yleisiä.

Pääasiallinen nykyisen päätyön tehtävien luonne valmistumisvuosittain

%	v. 2001	v. 2002	v. 2003	v. 2005	v. 2007
tutkimus	5	4	7	6	2
opetus tai kasvatus	3	1	2	2	2
johto- ja esimiestehtävät	16	14	18	16	13
konsultointi tai koulutus	19	16	8	8	10
asiakastyö/ potilastyö	2	0	1	2	1
markkinointi ja myynti	12	10	18	10	16
hallinto-, suunnittelu- tai kehitystehtävät	24	15	13	19	18
viestintä- ja mediatyö	5	4	2	5	3
toimisto- ja esikuntatehtävät	8	4	0	2	3
taiteellinen työ	0	0	0	0	0
lainopillinen työ	1	2	4	3	2
kirkollinen työ	0	0	0	0	0
rahoituksen ja taloushallinnon tehtävät	0	25	27	24	25
muu työn luonne	5	5	2	4	6
Yht.	100	100	100	100	100
N	130	134	128	131	131

Miehet työllistyivät eniten rahoituksen ja taloushallinnon tehtäviin (22 %) ja suunnittelu-, kehitys- ja hallintotehtäviin (20 %). Naisista työllistyi myös eniten rahoituksen ja taloushallinnon tehtäviin (28 %) sekä suunnittelu-, kehitys- ja hallintotehtäviin (17 %). Markkinointi ja myynti työllistivät mel-

ko tasaisesti yhtä paljon naisia (15 %) kuin miehiä (17 %). Miehistä 15 % oli konsultointi tai koulutustehtävissä, kun taas naisista konsultointitehtävistä oli vain 6 % kyselyhetkellä. Naisista enemmän oli viestinnän ja mediatyön tehtävissä kun taas miehiä työllisti lainopillinen työ. Esimiestehtävissä kyselyhetkellä 2012 oli miehistä 15 % ja naisista 11 %.

3.4 Työn ja koulutuksen vastaavuus

Korkeakoulututkinto oli edellytyksenä nykyiseen työhön reilusti yli puolella (62 %) vastaajista. Nais- ja miesvastaajien välillä ei ollut suurta eroa (63 % vs. 61 %).

Korkeakoulututkinto oli edellytyksenä nykyiseen työhön

%	v. 2001	v. 2002	v. 2003	v. 2005	v. 2007
ei	18	12	28	20	31
kyllä	76	78	63	69	62
ei tiedä	7	10	9	11	8
Yht.	100	100	100	100	100
N	131	134	128	130	131

Yliopistossa opittuja asioita hyödynnettiin runsaasti nykyisessä työssä: vain 2 % ilmoitti, ettei voinut hyödyntää yliopistossa opittua työssä juuri lainkaan. Vastanneista 45 % hyödynsi yliopistossa opittua nykyisessä työssään jonkin verran ja 54 % hyödynsi jatkuvasti.

Valmistumisvuosittain verrattuna löytyi pientä eroa. Yliopistossa opittujen asioiden hyödyntäminen nykyisessä työssä oli lähtenyt pieneen laskuun kun taas hyödyntäminen jonkin verran nykyisessä työssä oli lähtenyt kasvuun verrattuna aiempiin vertailuvuosiiin.

Yliopistossa opittujen asioiden hyödyntäminen nykyisessä työssä

%	v. 2001	v. 2002	v. 2003	v. 2005	v. 2007
ei voi hyödyntää juuri lainkaan	2	4	4	0	2
hyödyntää jonkin verran/ osittain	40	37	36	41	45
hyödyntää jatkuvasti	59	59	60	59	54
Yht.	100	100	100	100	100
N	131	132	128	128	130

Sukupuolittain katsottuna 48 % naisista hyödynsi jatkuvasti yliopistossa opittuja taitoja nykyisessä työssään kun miehillä tämä luku oli 61 %. Naisista melkein puolet (49 %) oli kuitenkin vastannut, että hyödyntää yliopistossa opittuja asioita jonkin verran. Miehillä vastaava luku oli 39 %. Miehistä kukaan ei ollut vastannut, ettei voi hyödyntää opittuja asioita nykyisessä työssään, mutta 3 % naisista vastasi, ettei voinut hyödyntää opittuja asioita nykyisessä työssään.

Kysyttäessä työn vaativuustasoa verrattuna yliopistokoulutukseen ilmeni, että työ vastasi hyvin koulutustasoa yli neljälle viidestä (81 %) vastaajista. Verrattuna aiempiin uraseurantoihin työn vaativuustasoa ei koettu enää kenenkään toimesta selvästi alhaisemmaksi kuin yliopistollinen koulutus, ja työn vaativuus koulutukseen nähden lähti pieneen nousuun.

Nykyinen työ vastaa vaativuustasoltaan yliopistollista koulutusta

%	v. 2001	v. 2002	v. 2003	v. 2005	v. 2007
työn vaativuustaso on koulutustasoa selvästi alhaisempi	2	4	3	1	0
työn vaativuustaso on koulutustasoa osittain alhaisempi	15	13	10	10	12
työ vastaa hyvin koulutustasoa	81	78	79	83	81
työ on koulutukseen nähden vaativampaa	2	4	8	6	7
Yht.	100	100	100	100	100
N	130	134	129	128	130

Vastanneista 12 % koki työn vaativuustason osittain alhaisemmaksi yliopistokoulutukseen nähden. Yksittäistä syytä he eivät osanneet tähän nimetä. Työ oli muuten mielenkiintoisempaa (37 %), muu syy (21 %) sekä ei ollut saanut koulutustasoa vastaavaa työtä (16 %) olivat yleisimmät syyt. Osa jatkoi myös työssä, jossa oli jo ennen valmistumista (11 %) ja palkka ja/tai työehdot olivat paremmat 11 %:lla.

3.5 Työpaikan sijainti kyselyhetkellä

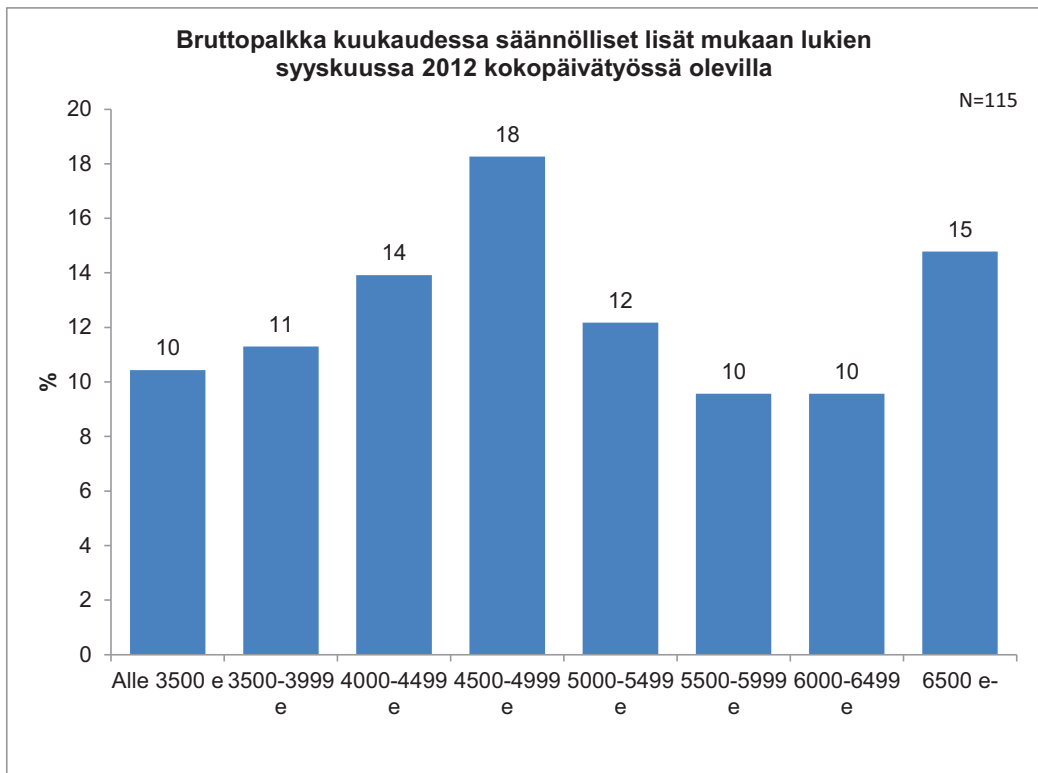
Viiden vuoden jälkeen työpaikka sijaitsi useimmilla edelleen pääkaupunkiseudulla (84 %). Ulkomaille ympäri maailmaa oli työllistynyt 11 % vastaajista, luku oli lisääntynyt jonkin verran valmistumishetken 7 %:sta. Muun Suomen osuus työpaikan sijaintipaikkakuntana oli kutistunut 5 %:iin.

3.6 Kauppatieteilijöiden palkkakehitys

3.6.1 Palkkatilanne kyselyhetkellä

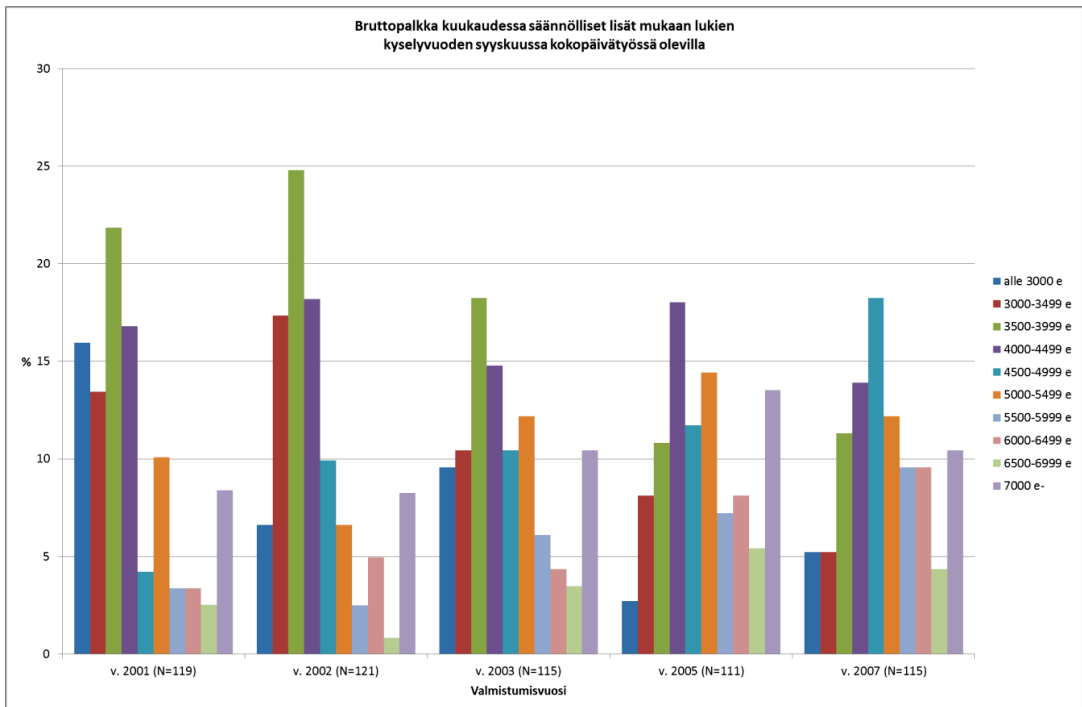
Vastaajilta kysyttiin syyskuun 2012 bruttopalkkaa sisältäen säännölliset lisät, luontaisetujen verotusarvot ja ylityökorvaukset. Kauppatieteilijöiden palkkojen keskiarvo kyselyhetkellä oli 5144 euroa kuukaudessa ja mediaanipalkka 4700 €/kk.

Syksyllä 2012 alimmassa tuloluokassa, alle 3500 € ansaitsevilla, oli kymmenesosa vuonna 2007 valmistuneista vastaajista. Melkein puolet (47 %) vastanneista kauppatieteilijöistä ansaitsi vuoden 2012 syksyllä 5000 €/kk tai sen yli. Enemmistön, noin viidesosan, kuukausipalkka sijoittui väliille 4500 – 4999 €/kk, muuten palkkataso oli jakautunut suhteellisen tasaisesti. 15 % vastaajista tienasi kuukaudessa 6500 €/kk tai sen yli.

3.6.2 Palkkojen kehitys valmistumisvuosittain

Alla olevassa kaaviossa näkyvät kauppatieteilijöiden palkkojen kehitys vuonna 2001 (2006), 2002 (2007), 2003 (2008), 2005 (2010) ja 2007 (2012) valmistuneista. Näin tarkasteltuna huomataan, että isoimpaan palkkaluokkaan kuuluvien määrä on kasvanut melko tasaisesti ja sitä pienemmissä palkkaluokissa olevien määrä on vähentynyt.

Bruttopalkka kuukaudessa säännölliset lisät mukaan lukien kyselyvuoden syysyllä kokopäivätyössä olevilla

%	v. 2001	v. 2002	v. 2003	v. 2005	v. 2007
alle 3000 e	16	7	10	3	5
3000-3499 e	13	17	10	8	5
3500-3999 e	22	25	18	11	11
4000-4499 e	17	18	15	18	14
4500-4999 e	4	10	10	12	18
5000-5499 e	10	7	12	14	12
5500-5999 e	3	2	6	7	10
6000-6499 e	3	5	4	8	10
6500-6999 e	3	1	3	5	4
7000 e-	8	8	10	14	10
Yht.	100	100	100	100	100
N	119	121	115	111	115
Keskiarvo	4 323 €	4 428 €	4 721 €	5 647 €	5 144 €

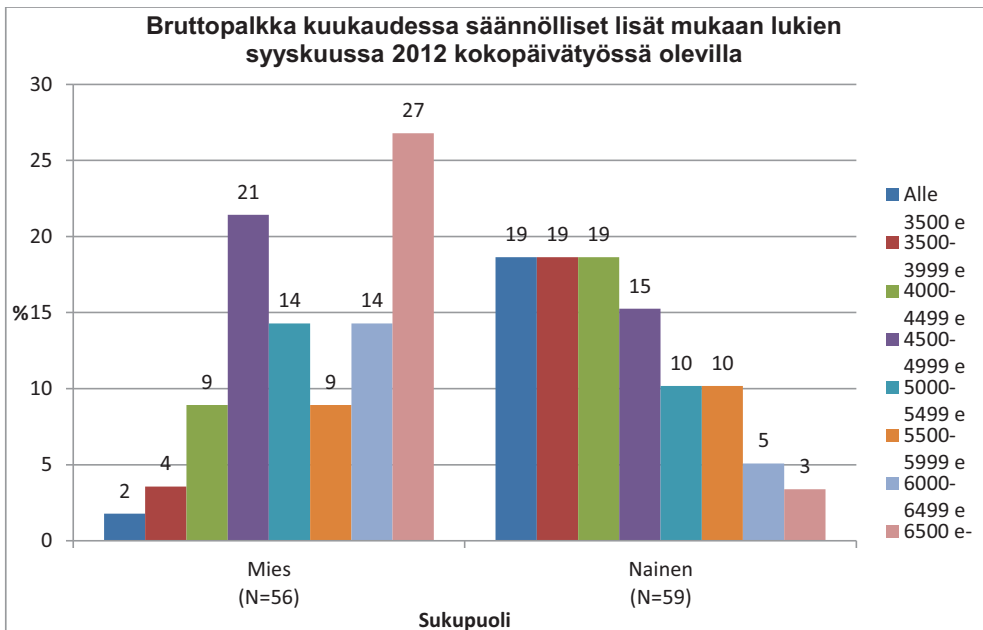
3.6.3 Palkat sukupuolittain

Miesvastaajien palkkojen keskiarvo oli 5995 €/kk mediaanin ollessa 5450 €/kk. Naisvastaajilla palkkojen keskiarvo oli 4337 €/kk mediaanin ollessa 4150 €/kk.

Miesten palkat olivat jakautuneet selkeästi korkeampiin palkkaluokkiin kuin naisten. Miehistä yli neljäsosa (27 %) kuului korkeimpaan luokkaan yli 6500 € kuukaudessa ansaitseviin, kun taas naisista siihen kuului vain 3 %. Naisista enemmistö sijoittui pienimpiin palkkaluokkiin.

**Bruttopalkka kuukaudessa säännölliset lisät mukaan lukien
syyskuussa 2012 kokopäivätyössä olevilla, sukupuolittain**

%	Mies	Nainen	Yhteensä
Alle 3500 e	2	19	10
3500-3999 e	4	19	11
4000-4499 e	9	19	14
4500-4999 e	21	15	18
5000-5499 e	14	10	12
5500-5999 e	9	10	10
6000-6499 e	14	5	10
6500 e-	27	3	15
Yhteensä	100	100	100
LKM	56	59	115
Keskiarvo	5 995 €	4 337 €	5 144 €

3.7 Tyytyväisyys nykyiseen työhön

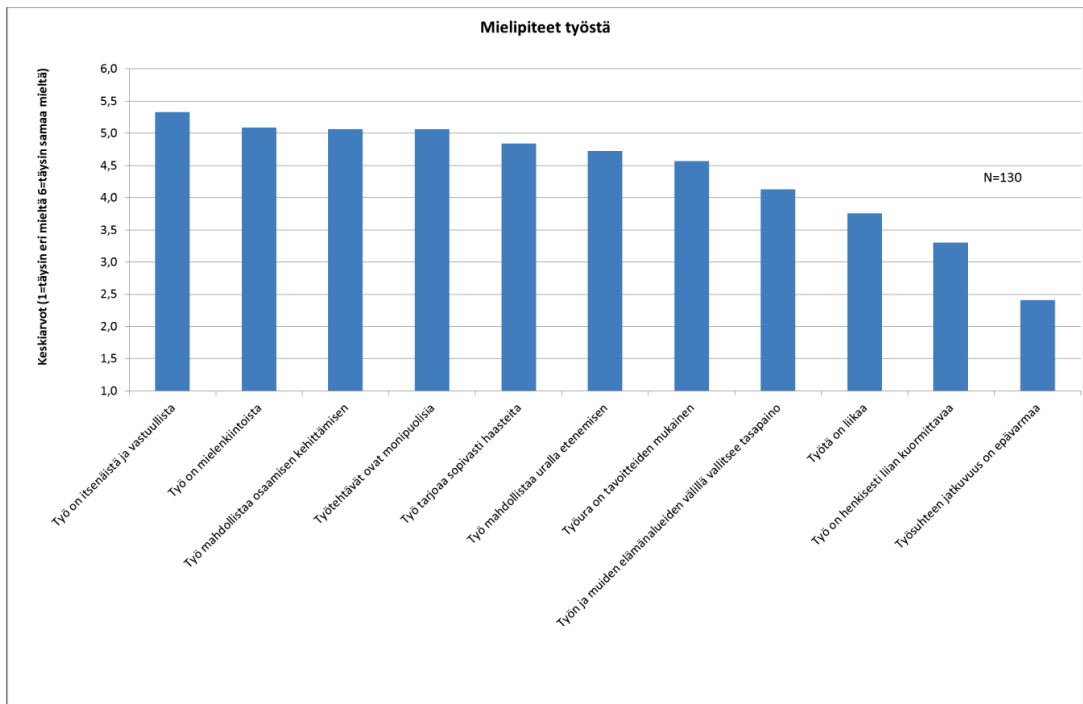
Tyytyväisyyttä kyselyhetken työhön kartoitettiin 11:llä työtä koskevalla väittämällä. Kauppatieteilijät vaikuttivat olevan melko tyytyväisiä nykyiseen työhönsä.

Ehdottoman enemmistön mielestä työ on itsenäistä ja vastuullista (samaa mieltä ja täysin samaa mieltä 90 %), mielenkiintoista (81 %) ja monipuolista (78 %) sekä työ mahdollistaa osaamisen kehittämisen (77 %). Lisäksi työ tarjoaa sopivasti haasteita (71 %) ja mahdollistaa uralla etenemisen (65 %).

Kuitenkin kohtuullisen moni piti työtä henkisesti liian kuormittavana (15 %) ja koki, että sitä on liikaa (28 %). Alle puolet vastaajista (42 %) oli täysin samaa mieltä ja samaa mieltä kysyttäessä työn ja muiden elämänalueiden välillä vallitsevasta tasapainosta.

Vastaajista 60 % koki olevansa samaa ja täysin samaa mieltä siitä, että työura on tavoitteiden mukainen. Täysin eri mieltä oli kuitenkin 4 % vastaajista.

9 % vastaajista vastasi lisäksi, että työsuhteen jatkuvuus on epävarmaa (samaa mieltä tai täysin samaa mieltä). Täysin eri mieltä, eri mieltä ja hieman eri mieltä tähän oli kuitenkin 80 % vastaajista.

4 Työuran ensimmäiset viisi vuotta

4.1 Kouluttautuminen KTM-tutkinnon jälkeen

Maisterintutkinto ei ole pysäyttänyt tarvetta kauppatieteilijöiden kouluttautumiseen. Valtaosa vastaajista on osallistunut valmistumisen jälkeen täydennys- tai erikoistumiskoulutukseen. 61 % vastaajista on osallistunut työnantajan järjestämään tai kustantamaan koulutukseen ja 9 % on suorittanut ammatillisen erikoistumiskoulutuksen tai pätevyyskoulutuksen. Mainittuina koulutuksina mainittiin tässä esimerkiksi tilintarkastukseen tai opettajanpätevyysliittävää tutkintoa.

Myös tutkinto-opiskelu kiinnostaa jonkun verran valmiita KTM:iä, sillä 6 % vastaajista on suorittanut opintoja tähtäimenään toinen korkeakoulututkinto, ja 5 % ilmoitti suorittaneensa tieteellisiä tai taiteellisia jatko-opintoja. Tärkeimmiksi perusteiksi toisen korkeakoulututkinnon tai jatkotutkinnon suorittamiseksi mainittiin mm. kiinnostus alaan, ammattiosaamisen syventäminen ja halu kehittää itseään. Vastaajista 31 % ei ollut osallistunut koulutukseen vuoden 2007 valmistumisen jälkeen.

Miesten ja naisten välillä oli joitakin eroja kouluttautumisen suhteen. Miehet olivat osallistuneet enemmän työnantajan järjestämään koulutukseen ja naisista hieman enemmän suuntauduttiin tieteellisiin jatko-opintoihin tai toisen tutkinnon suorittamiseen.

Osallistuminen koulutukseen vuoden 2007 tutkinnon suorittamisen jälkeen sukupuolittain

%	Mies	Nainen	Yhteensä
Osallistunut työnantajan järjestämään tai kustantamaan koulutukseen	66	56	61
Osallistunut työvoimakoulutukseen	0	0	0
Osallistunut/suorittanut ammatillisen erikoistumiskoulutuksen, pätevyyskoulutuksen tms.	10	8	9
Suorittanut opintoja tähtäimessä toinen korkeakoulututkinto	5	7	6
Suorittanut tieteellisiä/ taiteellisia jatko-opintoja	3	6	5
Suorittanut muun koulutuksen tai tutkinnon	3	4	4
Ei ole osallistunut koulutukseen	24	37	31
Yhteensä	112	118	115
LKM	59	71	130

4.2 Koulutusta vastaava työssäoloaika

Työssä olleet vastaajat kertovat tehneensä koulutusta vastaavaa työtä lähes koko ajan valmistumisesta viiden vuoden tarkasteluhetkeen asti.

Valmistumisen jälkeinen koulutusta vastaava työssäoloaika työssä olleilla

%	v. 2001	v. 2002	v. 2003	v. 2005	v. 2007
alle 1 vuoden	2	2	7	2	0
1-1.9 v.	0	1	2	2	1
2-2.9 v.	6	4	2	3	1
3-3.9 v.	11	8	4	8	7
4-4.9 v.	19	34	25	24	31
väh. 5 v.	62	52	61	62	60
Yht.	100	100	100	100	100
N	149	132	122	130	129
Keskiarvo	4,6	4,7	4,6	4,8	4,8

Sukupuolittain tarkasteltuna koulutusta vastaavassa työssä vähintään 5 vuotta oli valmistumisen jälkeen naisista ollut puolet ja miehistä 74 %.

Vastaajien valmistumisen jälkeinen kokonaistyössäoloaika työssä olleilla oli hieman korkeampi, vähintään 5 vuotta oli ollut työelämässä 65 % vastaajista ja 29 % oli ollut 4 - 4,9 vuotta työelämässä valmistumisen jälkeen. Työssä olleilla vastanneilla kaikilla oli yli 2 vuoden työssäoloaika valmistumisen jälkeen.

Naisista 28 % oli ollut valmistumisen jälkeen perhevapailla, miehistä perhevapailla oli ollut 16 %. Naisista puolet oli ollut perhevapaalla valmistumisen jälkeen 1-1,9 vuotta ja neljäsosa alle vuoden. Maksimipituus perhevapaalle naisilla oli 3-3,9 vuotta (10 % perhevapaalla olleista naisista). Perhevapaalla olleista miehistä taas suurin osa oli ollut perhevapaalla alle vuoden (89 %) ja loput 1-1,9 vuotta.

Yrittäjänä tai freelancerina oli toiminut valmistumisen jälkeen 10 % vastanneista (naisista 7 % ja miehistä 13 %). Yrittäjänä oltiin oltu keskimäärin 2,8 vuotta.

4.3 Työttömyyskokemukset

Tutkinnon suorittamisen jälkeen 17 % vastanneista kauppatieteilijöistä raportoi olleensa työttömänä. Työttömyysjaksoja oli ollut 10 %:lla miehistä ja 22 %:lla naisista.

Työttömänä oleminen valmistumisen jälkeen valmistumisvuosittain

%	v. 2001	v. 2002	v. 2003	v. 2005	v. 2007
ei ole ollut työttömänä	83	80	77	81	83
on ollut työttömänä	17	20	23	19	17
Yht.	100	100	100	100	100
N	156	137	128	131	133

Työttömyyttä kokeneilla vastaajilla kaikilla oli ollut korkeintaan kolme työttömyysjaksoa. Työttömyysajan pituus oli kasvanut jonkin verran vuoden 2005 valmistuneista.

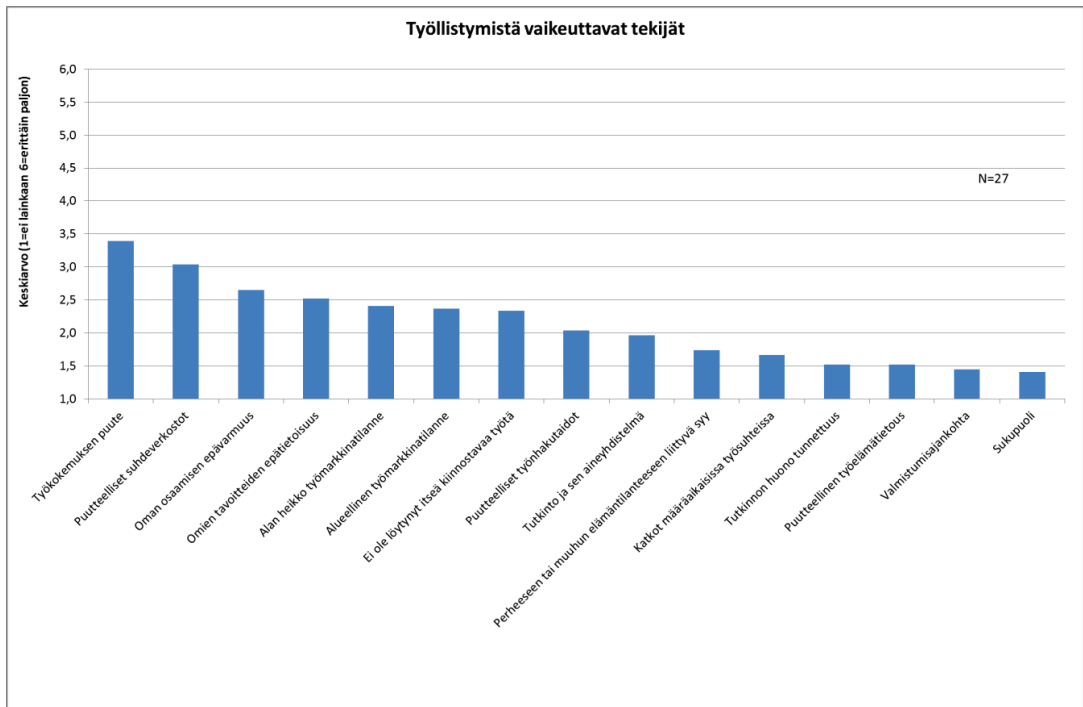
Työttömyysjakso sijoittuu useimmiten valmistumisen yhteyteen. Työttömänä valmistumisen aikana olleet aloittivat työt keskimäärin 4-5 kk:n kuluttua valmistumisesta.

64 %:lla työttömyyttä kokeneista työttömyysaika oli alle puoli vuotta. Näillä alle puoli vuotta työttömänä olleilla kolmasosalla työttömyys oli kestänyt noin kuukauden ja lähes kahdella kolmasosalla noin 3 kk.

18 % oli kokenut työttömyyttä puolesta vuodesta vuoteen. Yli vuoden työttömänä olleiden määrä kasvoi 18 % prosenttiin työttömyyttä kokeneista (vuoden 2005 valmistuneista yli vuoden työttömänä oli ollut 4 % työttömänä olleista).

Työllistymisvaikeuksia arvioitiin eri väittämien kautta. Eniten merkintöjä työllistymistä vaikeuttaneena tekijänä sai työkokemuksen puute (melko paljon, paljon ja erittäin paljon yht. 47 %), puutteelliset suhdeverkot (39 %), epävarmuus omasta osaamisesta (24 %) sekä omien tavoitteiden epätoisuus (18 %). Muina syinä mainittiin mm. muutto ulkomaille (ulkomaalaisten skeptisyys suomalaisista tutkintoa kohtaan tai kielitaidon puute).

Sukupuoli, valmistumisajankohta, puutteellinen työelämä tietous tai tutkinnon huono tunnettuus eivät vastaajien mielestä vaikuttaneet juurikaan työn löytymiseen.

4.4 Työnantajien ja työsuhteiden määrä

Ensimmäisten viiden vuoden aikana työssä olleilla kauppatieteilijöillä oli ollut keskimäärin 2 työnantajaa ja 2,5 työ- tai virkasuhdetta. Vastaajista 75 %:lla oli ollut alle 3 työnantajaa työuran viiden ensimmäisen vuoden aikana. 23 %:lla oli ollut 3-4 työnantajaa ja 2 prosentilla vähintään viisi työnantajaa.

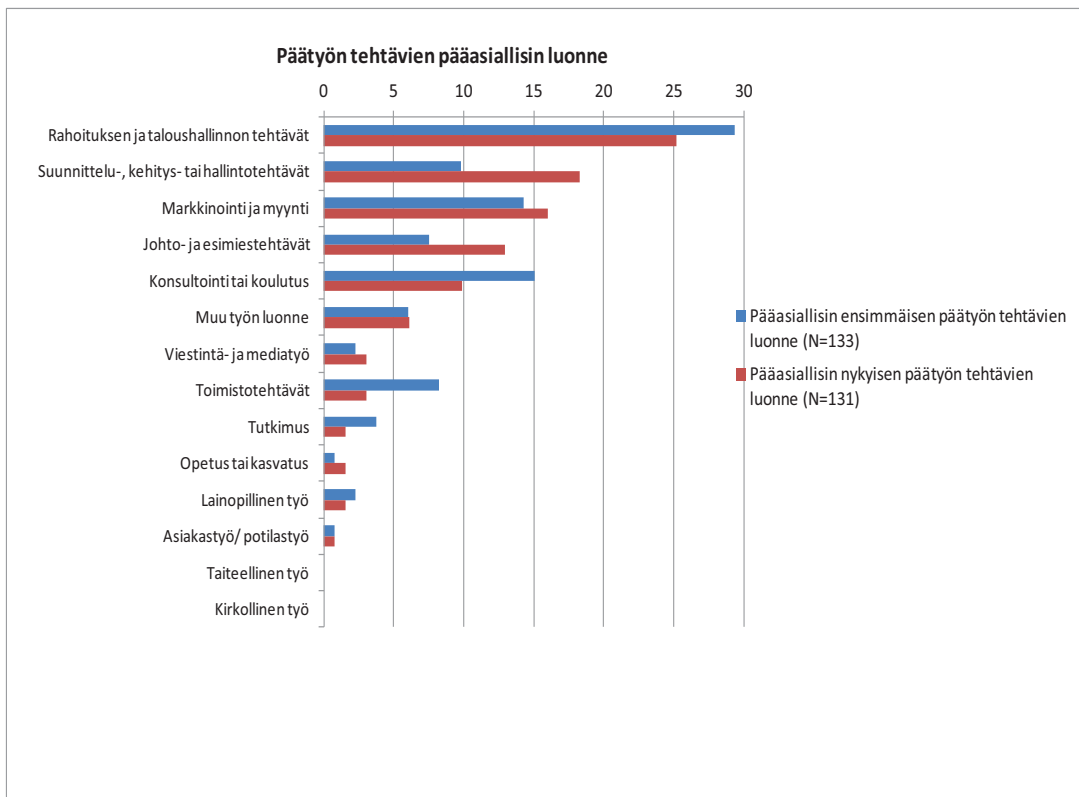
Työ- tai virkasuhteiden lukumäärässä oli sukupuolittain tarkasteltuna hieman eroja. Miehistä 60 %:lla oli alle kolme työ- tai virkasuhdetta kun taas naisista 55 %:lla. Naisista 12 %:lla oli vähintään viisi työ- tai virkasuhdetta kuin taas miehistä vain 8 %:lla.

Naiset olivat myös hieman miehiä enemmän vaihtaneet työnantajaa (naisilla keskimäärin 2,1 työnantajaa ja miehillä 1,9). Erot sukupuolten välillä olivat kuitenkin pieniä.

5 Tehtävät muuttuvat uran edetessä

Kun verrataan valmistumishetkeä tilanteeseen viiden vuoden kuluttua, suurimmat muutokset ovat suunnittelu-, kehitys- tai hallintotehtävissä olevien määrän kasvu 10 prosentista 18 prosenttiin. Myös johto- ja esimiestehtävissä olevien määrä kasvoi 8 %:sta 13 %:iin ja markkinoinnin ja myynnin tehtävissä olevien määrä 14 %:sta 16 %:iin. Viestinnän ja mediatyön tehtävissä olevien määrä kasvoi prosentilla.

Toimistotyötä ei enää viiden vuoden kuluttua juurikaan tehdä, ja konsultoinnin tai koulutuksen parissa työskentelevien määrä laski 15 %:sta 10 %:iin. Rahoituksen ja taloushallinnon tehtäviin työllistyminen laski 29 %:sta 25 %:iin.

Vuonna 2007 valmistuneiden tehtävänimikkeitä tarkastelemalla huomaa, että assistentti-, koordinaattori- ja analyttikko-nimikkeillä valmistumishetkellä työskennelleet olivat edenneet pääläikkötason tehtäviin. Lähtökohtaisesti n. 80 % vastanneista oli viiden vuoden aikana edennyt urallaan. Arvio on tehty eri ammattinimikkeiden perusteella, joten saman työnimikkeen sisällä tapahtuvaa etenemistä ei ole voitu huomioida.

6 Työn vaatimukset ja koulutuksen antamat valmiudet

6.1 Tyytyväisyys tutkintoon työuran kannalta

Helsingin kauppakorkeakoulusta valmistuneiden tyytyväisyys tutkintoonsa pysyi suhteellisen samana verrattuna vuonna 2005 valmistuneiden kyselytuloksista jollain tapaa ”tyytyväisten” (melko tyytyväinen, tyytyväinen tai erittäin tyytyväinen) vastausten perusteella (94 %). Erittäin tyytyväisiä oli 23 % vastanneista ja yli puolet oli tyytyväisiä.

2 % vuonna 2007 valmistuneista oli tutkintoonsa erittäin tyytymättömiä työuran kannalta ja ylipäättään tutkintoonsa jollain tavalla tyytymättömiä oli 7 % vastanneista eli 8 henkeä. Vuoden 2005 valmistuneilla kyseinen luku oli 6 %.

Tyytyväisyys yliopistotutkintoon työuran kannalta valmistumisvuosittain

%	v. 2001	v. 2002	v. 2003	v. 2005	v. 2007
erittäin tyytymätön	1	1	0	1	2
tyytymätön	1	1	3	3	1
hieman tyytymätön	3	7	8	2	4
melko tyytyväinen	19	18	14	21	15
tyytyväinen	54	47	48	47	56
erittäin tyytyväinen	22	26	27	26	23
Yht.	100	100	100	100	100
N	157	137	128	132	133

KTM-tutkintoa pidettiin valtaosan vastaajista mielestä hyvänä ja arvostettuna pohjakoulutuksena, joka mahdollisti erilaisiin tehtäviin hakemisen. Harvat kriittiset kommentit nousivat avoimista vastauksista ja koskivat lähinnä toiveita käytännönläheisyyden lisäämisestä opintoihin. Muutamat toivoivat jälkikäteen, että olisivat valinneet pääaineensa/valinnaiset kurssinsa paremmin.

6.2 Yliopistokoulutuksen merkitys

Kyselylomakkeessa kysyttiin erilaisten taitojen ja tietojen merkitystä nykyisessä työssä ja sitä, miten yliopisto-opiskelu kehitti kyseisiä taitoja ja tietoja (19 eri tietoa ja taitoa). Saatujen vastausten pohjalta voidaan arvioida koulutuksen työelämärelevanssia.

6.2.1 Mitä taitoja yliopisto-opiskelu kehitti

Yliopisto-opiskelu kehitti hyvin englanninkielen viestintätaitoja, yritystoiminnan perusteiden tunte-
musta, analyyttisen, systemaattisen ajattelun taitoja, ryhmätyö- ym. sosiaalisia taitoja, tiedonhan-
kintataitoja ja oman alan teoreettista osaamista. Myös suomen viestintätaidot, ongelmanratkaisu-
kyky sekä taloussuunnittelu ja budjetoititaidot kehittyivät yliopisto-opiskelun aikana. Vastaukset
olivat hyvin samankaltaisia kuin 2005 valmistuneiden vastaukset.

Mitä yliopisto kehitti (1-6 jossa 1= ei lainkaan tärkeä, 6= erittäin tärkeä)

	Merkitys
Englannin viestintätaidot	4,7
Yritystoiminnan perusteiden tuntemus	4,6
Analyttinen, syst. ajattelu	4,5
Ryhmätyö- ym. sos. taidot	4,5
Tiedonhankintataidot	4,5
Oman alan teoreettinen osaaminen	4,5
Suomen viestintätaidot	4,4
Ongelmanratkaisukyky	4,2
Taloussuunnittelu ja budjetointi	4,2
Tieto- ja viestintätekniikka	4,0
Esiintymistaidot	3,9
Organisointi ja koordinointi	3,7
Ruotsin viestintätaidot	3,7
Lainsäädännön tuntemus	3,6
Projektinhallintataidot	3,5
Muiden kielten viestintätaidot	3,4
Opetus- koulutus- ohjaustaidot	3,2
Neuvottelutaidot	3,1
Esimiestaidot	2,6

6.2.2 Mitä taitoja tarvittiin nykyisessä työssä

Vuonna 2005 valmistuneet KTM:t tarvitsivat nykyisissä työtehtävissään eniten organisointi- ja koordinoitaitaitoja sekä ryhmätyö- ym. sosiaalisia taitoja. Seuraavaksi tärkeimmiksi valmiuksiksi nousivat analyttisen ja systemaattisen ajattelun taidot, ongelmanratkaisutaidot, englannin viestintätaidot, tiedonhankintataidot, neuvottelutaidot ja esiintymistaidot.

Vastaukset olivat hyvin samankaltaisia kuin 2005 valmistuneiden vastaukset taitojen merkityksestä työssään.

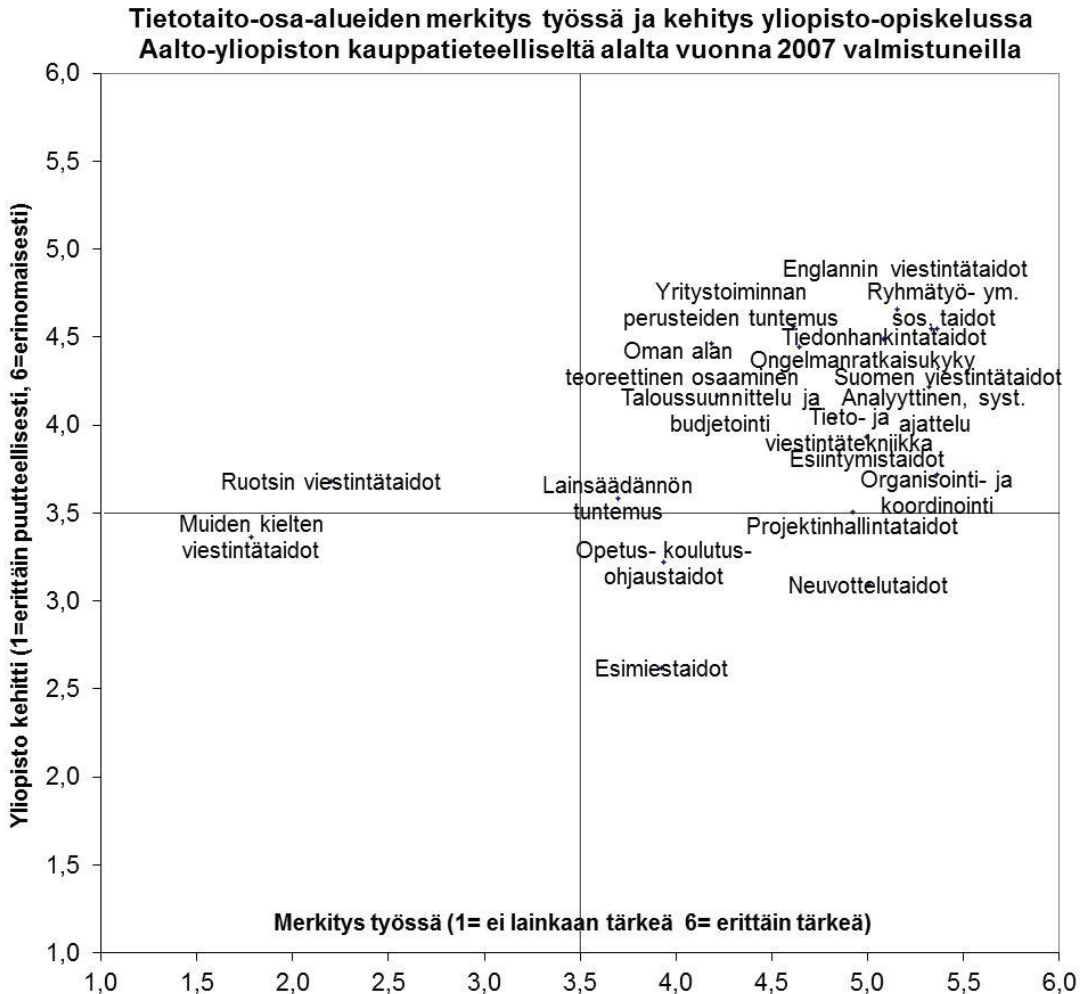
Mitä tarvittiin nykyisessä työssä (1-6 jossa 1= ei lainkaan tärkeä, 6= erittäin tärkeä)

	Merkitys
Organisointi ja koordinointi	5,4
Ryhmätyö- ym. sos. taidot	5,4
Analyttinen, syst. ajattelu	5,3
Ongelmanratkaisutaidot	5,3
Englannin viestintätaidot	5,2
Tiedonhankintataidot	5,1
Neuvottelutaidot	5,0
Esiintymistaidot	5,0
Projektinhallintataidot	4,9
Tieto- ja viestintätekniikka	4,8
Suomen viestintätaidot	4,6
Yritystoiminnan perust. tuntemus	4,6
Taloussuunnittelu ja budjetointi	4,2
Oman alan teor. osaaminen	4,2
Opetus-, koulutus- ohjaustaidot	3,9
Esimiestaidot	3,9
Lainsäädännön tuntemus	3,7
Ruotsin viestintätaidot	2,2
Muiden kielten viestintätaidot	1,8

Yleisimmät kielet englannin ja ruotsin lisäksi, mitä tarvittiin nykyisessä työssä, olivat saksa (17 vastaajaa), ranska (9 vastaajaa) ja espanja (6 vastaajaa).

6.2.3 Tietotaito-osa-alueiden merkitys työssä ja kehitys yliopisto-opiskelussa

Alla olevassa kuviossa tietotaito-osa-alueiden merkitys työssä ja kehitys yliopisto-opiskelussa on esitetty merkityskuvion avulla. Mitä enemmän oikealla piste kuviossa on, sitä suurempi kyseisen tiedon ja taidon merkitys on nykyisessä työssä, ja vastaavasti mitä ylempänä piste on, sitä enemmän yliopisto-opiskelu kehitti kyseistä taitoa tai tietoa.

Merkityskuvio on jaettu nelikenttään, joka muodostetaan akselille väitteiden summamuuttujien keskiarvojen perusteella. Nelikentän osiot, joihin tiedot ja taidot sijoitetaan, muotoutuvat itse aineistosta. Nelikenttää tulkittaessa on otettava huomioon, että tässä tarkastellaan vain sitä, kehittäkö yliopisto-opiskelu jotain tietoa tai taitoa keskimääräistä paremmin tai heikommin ja mikä on sen merkitys työssä. Tässä ei siis saada absoluuttista selvyyttä siihen, kehittäkö yliopisto-opiskelu jotain tietoa tai taitoa sopivasti, liikaa vai liian vähän suhteessa työelämätarpeeseen.

Nelikentässä oikealla ylhäällä: merkitys työssä on keskimääräistä suurempi ja myös yliopisto-opiskelu kehitti keskimääräistä enemmän, koulutus vastaa tarpeeseen.

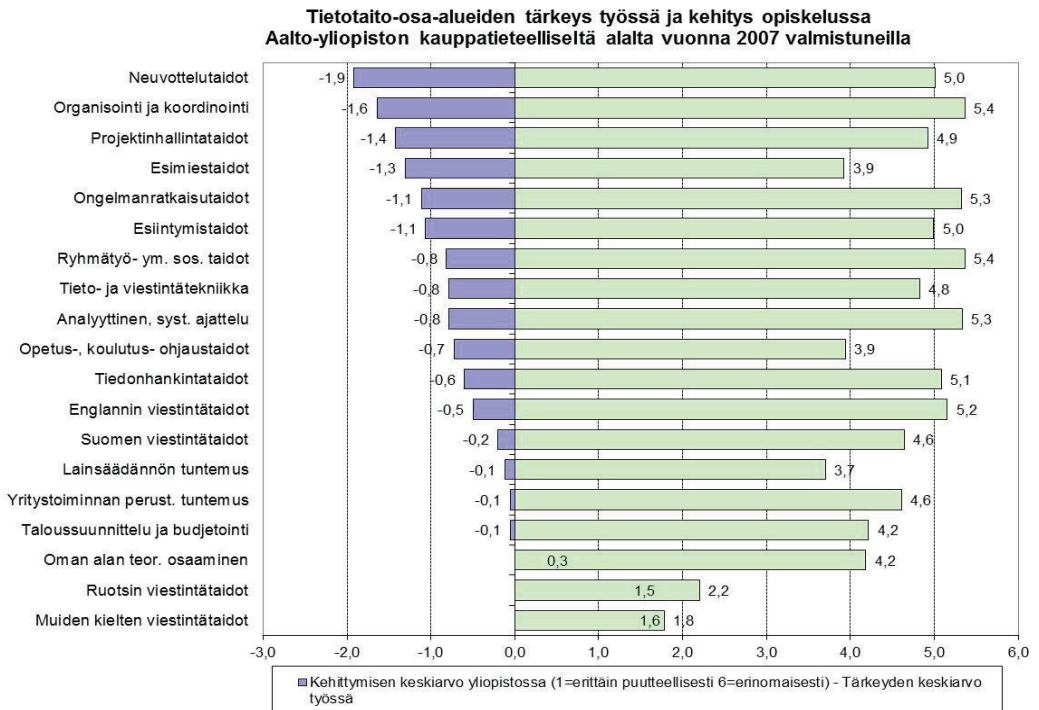
Nelikentässä oikealla alhaalla: merkitys työssä keskimääräistä suurempi, mutta yliopisto-opiskelu kehitti keskimääräistä vähemmän, koulutuksessa pitäisi panostaa näihin enemmän.

Nelikentässä vasemmalla ylhäällä: merkitys työssä on keskimääräistä pienempi, mutta yliopisto-opiskelu kehitti keskimääräistä enemmän, koulutuksessa painotetaan ehkä liikaa.

Nelikentässä vasemmalla alhaalla: merkitys työssä on keskimääräistä pienempi ja myös yliopisto-opiskelu kehitti keskimääräistä vähemmän, koulutuksessa pitäisi ehkä huomioida paremmin.

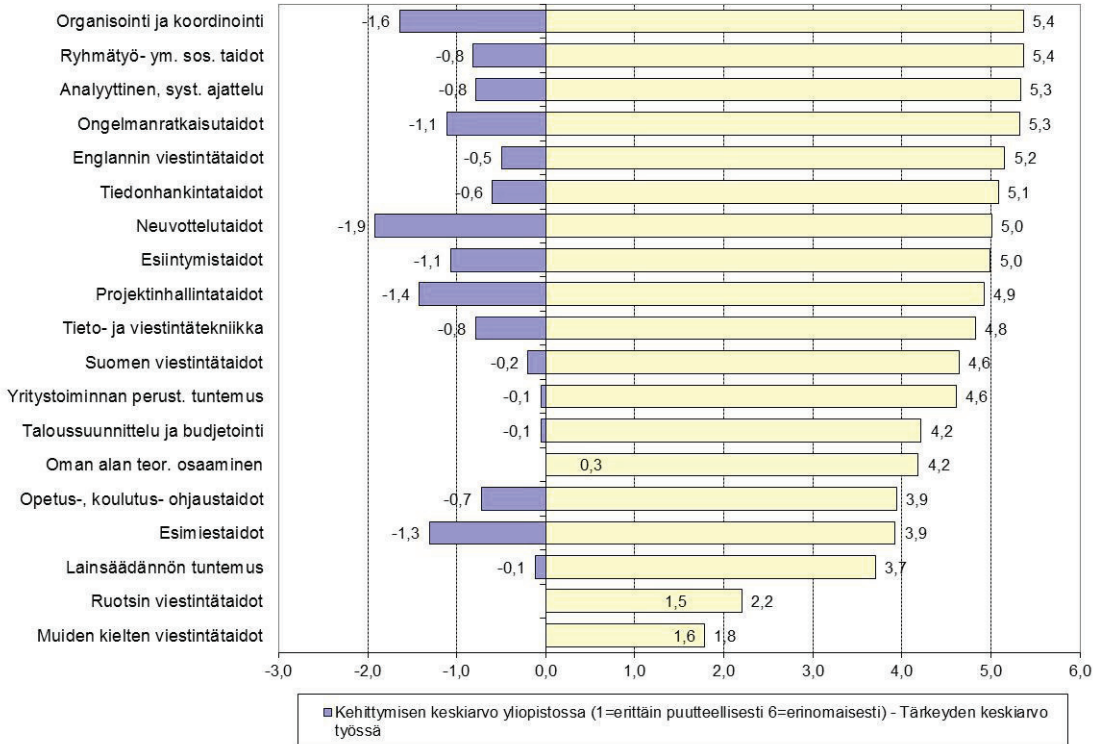
Helsingin kauppakorkeakoulusta valmistuneiden vastausten perusteella työssä tärkeitä tietoja ja taitoja, joita yliopisto-opiskelu kehittää, on lukuisia. Tämä näkyy hyvin taitojen ja tietojen keskittyessä nelikentässä ylhäälle oikealle. Vaikkei aineistosta absoluuttista selvyyttä saakaan siitä, kuinka hyvin yliopisto-opiskelu kehitti tiettyä tietoa tai taitoa työelämätarpeisiin, taidot, jotka esiintyvät nelikentässä alhaalla oikealla ovat taitoja, joita potentiaalisesti voisi kehittää enemmän.

Alla olevassa taulukossa käy ilmi ne taidot, joiden keskiarvojen erotus oli suurin (neuvottelu-, organisointi- ja koordinointi-, projektinhallinta- sekä esimiestaidot). Nämä taidot ovat samat kuin vuoden 2005 valmistuneiden aineistossa.

Alla vielä merkitys-kehitys -keskiarvojen erotukset esitettynä siinä järjestyksessä, kuinka tärkeäksi ne koetaan nykyisessä työssä.

**Tietotaito-osa-alueiden tärkeys työssä ja kehitys opiskelussa
Aalto-yliopiston kauppatieteelliseltä alalta vuonna 2007 valmistuneilla**

ISBN 978-952-60-5215-1 (pdf)
ISSN-L 1799-4799
ISSN 1799-4799
ISSN 1799-4802 (pdf)

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu
Ura- ja rekrytointipalvelut
www.aalto.fi

**KAUPPA +
TALOUS**

**TAIDE +
MUOTOILU +
ARKKITEHTUURI**

**TIEDE +
TEKNOLOGIA**

CROSSOVER

**DOCTORAL
DISSERTATIONS**